

Expeditie Norgerduinen Nieuwsbrief 2

In de eerste nieuwsbrief hebben wij u een terugblik gegeven op de twee symposia die zijn geweest in het kader van de expeditie Norgerduinen. In deze nieuwsbrief een bijdrage van de marken van Norg en een toelichting op de vitaliteitsscan.

De werkgroepen zijn druk bezig met het opstellen van een visie op hun deelthema. De geluiden zijn positief en we zijn erg benieuwd naar de uitkomsten. Binnenkort praten deze werkgroepen ons en elkaar bij ter voorbereiding op het derde symposium.

Boermarke: wat is dat eigenlijk?

De boermarken van Norg oftewel de Marke van het Westeinde van Norg en de Marke van het Oosteinde van Norg maken deel uit van de brede werkgroep Norgerduinen.

Maar wat is eigenlijk een boermarke? En wat doen ze precies?

Geschiedenis gaat ver terug

Het begrip Boermarke, ook wel Marke genoemd, gaat in feite terug tot de tijd van de Germanen die zich op vaste plaatsen gingen vestigen. Het door een stam in bezit genomen gebied, dat door alle leden van de stam gemeenschappelijk werd gebruikt, is eigenlijk de oervorm van een Boermarke of Marke.

Marke, een begrensde gebied

De markegronden vormden een begrensde gebied. Marke betekende oorspronkelijk grens. In de 13e eeuw kregen Marken een duidelijke vorm. Er werden grenzen vastgesteld en regels opgesteld voor het gebruik van die gemeenschappelijk gronden. De erven bij de boerderijen en het bouwland bij de dorpen bleef particulier bezit. Op veel plaatsen in Nederland en ook in het buitenland kwamen Marken voor.

Drenten kregen meer privilèges

In het 'Lantrecht van 1412' bleven de Drenten het recht behouden om markegrenzen te behandelen en om bepalingen en verordeningen te maken. Die verordeningen werden willekeuren genoemd en werden uitgevoerd door het dagelijks bestuur van de Boermarke ook wel Volmachten genoemd. Het begrip Volmachten wordt nog steeds gebruikt. Na de inlijving bij Frankrijk, in het jaar 1810, werden vele taken van de Boermarken overgenomen door provincies, gemeenten en waterschappen.

De Boerhoorn

Een belangrijk instrument in het dorp. Bij bijzondere gebeurtenissen zoals brand, belangrijke vergaderingen en als er gezamenlijk bepaalde werkzaamheden gedaan moesten worden, ging de Boerhoorn rond. Een ieder in het dorp werd dan geacht gevolg te geven aan de oproep. De klus werd met elkaar aangepakt.

Boermarken nog steeds actief in Drenthe

Als rechtspersonen nemen ze deel aan het maatschappelijk verkeer. Ook met hun eigendommen als brinken, ijsbanen, wegen en bosjes zijn ze een belangrijk onderdeel in de gemeenschap. Ze hebben een goede naam en zijn diep geworteld in de gemeenschap en vaak aanspreekpunt voor de overheid en diverse instanties. Alleen in Drenthe zijn ze nog actief. De Vereniging Drentse Boermarken telt nog 87 actieve en zelfstandige Boermarken.

SAVE the DATE - Zien wij u ook op het derde symposium op 27 juni? Tot die tijd veel leesplezier met deze en de komende nieuwsbrieven!

Norg

Norg kent nog twee actieve boermarken namelijk de Marke van het Westeinde van Norg en de Marke van het Oosteinde van Norg. Alle brinken in het dorp Norg zijn in eigendom van een van de twee boermarken. Tevens bezitten de marken een groot gedeelte van de zandwegen in en om Norg. De reden dat beide marken nog zoveel eigendom in bezit hebben is dat er in en om Norg geen grootschalige ruilverkaveling heeft plaatsgevonden. Daardoor zijn de oude structuren in het esdorpenlandschap bewaard gebleven waar elders veel is geofferd aan de schaalvergroting en veel boermarken zijn verworden tot een werktuigenvereniging.

Namens de gezamenlijke boermarken

Rudy Rijks en Roelof Hoven

Op bovenstaande foto met de kerk op de achtergrond zien we een aantal personen uit de boermarke Oosteind Norg onderhoud plegen op een strook grond tussen het kerkperceel en de openbare weg. Vroeger werden mensen opgeroepen voor het verrichten van boerwerk door het blazen op de boerhoorn.

Op de kerkbrink is in 1971 de pomp gerestaureerd en wordt dan opgeleverd door aannemer Boelens en uitgeprobeerd of alles werkt door een bestuurslid van de boermarke.

Op de onderste foto een blik op de gekapte bomen op de brink Westeind-Zandvoort, in de volksmond de van Esschenbrink genoemd, naar bakker van Esch die daar vroeger een pand bezat, waar nu (2017) de supermarkt Coop is gevestigd. De bomen op de brinken worden gekapt als daartoe een noodzaak bestaat. Eiken werden vroeger vaak vervangen door lindes, vanwege de bloesem, die honing opleverde voor de bijenhouders.

Vitale Vakantieparken Drenthe

Han Verheijden vertelde tijdens het eerste symposium van De Norgerduinen al over een hybride economie. Dat wil zeggen vakantieparken hebben te maken met Airbnb en booking.com en taxibedrijven met Uber. De economie en de wensen van de gast veranderen. Ook vertelde hij over de aanpak van andere regio's in Nederland. Inmiddels kunnen we melden dat nu ook Drenthe is gestart met een onderzoek naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatiesector. De gemeente Noordenveld participeert in "Vitale Vakantieparken Drenthe", net als alle andere Drentse gemeenten, de provincie Drenthe en RECRO.

Vitaliteitsscan Drenthe

De provincie Drenthe en het Recreatieschap Drenthe hebben het adviesbureau ZKA opdracht gegeven om voor alle Drentse gemeenten een Vitaliteitsscan uit te voeren. Hiermee wordt in kaart gebracht waar kansen tot verdere verbetering voor de verblijfsrecreatie liggen. Een aantrekkelijk en vitaal aanbod is van groot belang om van Drenthe DE vrijetijdspovincie van Nederland te maken. Doel is om de werkgelegenheid en de bestedingen in Drenthe te laten toenemen door investeringen in de vrijetijdseconomie.

De vitaliteitsscan start met een digitale vragenlijst onder ruim

200 verblijfsrecreatiebedrijven (grotere campings en vakantieparken) binnen de provincie. Voor een goed van de vitaliteit van de sector wordt daarnaast een selectie van de bedrijven bezocht en ondernemers geïnterviewd. Het onderzoek geeft inzicht in hoeverre de sector vitaal is en welke kansen er liggen voor de sector om in samenspraak met de overheid de vitaliteit te vergroten. Naar verwachting zijn de resultaten van de vitaliteitsscan medio 2017 bekend.

Norgerduinen

In de gemeente Noordenveld zijn alle campings en zomerhuisterreinen aangeschreven. Ook de zomerhuisterreinen in de Norgerduinen maken onderdeel uit van het onderzoek. De resultaten van het onderzoek zullen worden meegenomen in het project De Norgerduinen.

Het vitaliteitsmodel verblijfsrecreatie laat zien hoe vitaal de sector is...

